

Uchwała Nr.....

Rady Gminy Mińsk Mazowiecki

z dnia r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) uchwała się co następuje :

§ 1 Uchwała się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 .Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mińsk Mazowiecki.

§ 3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Marcin Ciszkowski
WA-10512

Przewodniczący
Rady Gminy
Mińsk Mazowiecki

Przemysław Paweł Wojda

UZASADNIENIE

do Uchwały Rady Gminy Mińsk Mazowiecki w sprawie uchwalenia **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030** .

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mińsk Mazowiecki na lata 2019 – 2024 przyjęty Uchwałą Rady Gminy nr XIII.112.19 z dnia 28 listopada 2019 r. przestał obowiązywać. W związku z wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Mińsk Mazowiecki Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały. Program wyznacza kierunki działań na rzecz osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki oraz przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest zasadne.

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Mińsk Mazowiecki
z dnia*

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY MIŃSK MAZOWIECKI
NA LATA 2025-2030**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ	3
2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ.....	4
3. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ	6
4. POLICYJNE STATYSTYKI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”	8
5. SKUTECZNOŚĆ FUNKCJONUJĄCEGO W POLSCE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY.....	10
6. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	11
7. KORELACJA PROGRAMU Z ZAŁOŻENIAMI I CELAMI RZĄDOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2030.....	13
8. ADRESACI PROGRAMU	20
II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE.....	22
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	22
2. PRZEMOC DOMOWA W ŚWIELE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	24
2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE.....	24
2.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW GMINY	37
3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY DOMOWEJ I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE	46
4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY.....	48
4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM	49
4.2. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM.....	54
4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	57
5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM	60
6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	60
III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	64
1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	64
2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	65
IV. REALIZACJA PROGRAMU	71
1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.....	71
2. MONITORING I EWALUACJA.....	71
3. FINANSOWANIE.....	72
SPIS TABEL I WYKRESÓW	73

I. WPROWADZENIE

1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domową można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Na potrzeby niniejszego Programu najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673). Artykuł 2. ustawy **definiuje przemoc domową** jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”*

Ustawa definiuje również **osoby doznające przemocy domowej**. W rozumieniu obowiązujących przepisów osoby, wobec których jest stosowana przemoc domowa, to:

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletni;

i) małoletni będący świadkami przemocy domowej.

W rozumieniu przepisów ustawy osoba stosująca przemoc domową to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wskazanych w ustawie jako osoby doznające przemocy, a z kolei świadek przemocy domowej to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej. Należy również zaznaczyć, że małoletni, będący świadkiem przemocy domowej, automatycznie otrzyma status osoby doznającej przemocy.

2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ

Odwołując się m.in. do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, można wyróżnić następujące podstawowe rodzaje przemocy: **fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i cyberprzemoc**. Rozszerzenie tych pojęć przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy

rodzaje przemocy	formy
fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej lub uzyskania samodzielności finansowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.
cyberprzemoc	działania i zaniechania istotnie naruszające prywatność lub wzbudzające poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej, innymi słowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Przemoc może pojawić się w każdym domu, nie ma ona związku ani ze statusem społecznym rodziny, ani miejscem zamieszkania, a osobami doznającymi przemocy domowej bywają zarówno mieszkańcy dużych miast, jak i mniejszych miejscowościach czy wsi.

Osobami doznającymi przemocy domowej są na ogół **kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni**. Kategorią osób doznających przemocy, o których mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starsi.

Seniorzy narażeni są na wszystkie rodzaje przemocy, choć w tej grupie wiekowej przemoc ma swoją specyfikę. Osoby pracujące z osobami starszymi (pracownicy socjalni, pielęgniarzki, geriatrzy) zauważają, że w odniesieniu do seniorów przemoc dotyczy najczęściej zaniedbania i wykorzystywania materialnego.

Najczęstszym objawem obserwowanym u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych.

Wyuczona bezradność prowadzi do wielu negatywnych skutków, które mogą przejawiać się w trzech sferach:

- **deficyty poznawcze**, które polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji, w których możliwa jest zmiana, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie pomóc;
- **deficyty motywacyjne**, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań, aby zmienić swoją sytuację;
- **deficyty emocjonalne**, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Osoba doznająca przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu osobom doznającym przemocy udaje się przeciwstawić stosującemu przemoc, niemniej jednak większość **potrzebuje pomocy innych**. Bez odpowiedniego wsparcia osoby doznające przemocy nigdy nie zdobędą się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec nich przemocy.

Osoba, której życie lub zdrowie może być zagrożone powinna też pamiętać, by jak najszybciej zawiadomić Policję, bo szybka reakcja umożliwi nie tylko zapewnienie ochrony, ale także wszczęcie odpowiednich procedur i zabezpieczenie dowodów zdarzenia. W przypadku doznania obrażeń ciała osoba doznająca przemocy powinna zgłosić się do lekarza w celu udzielenia pomocy medycznej. Może także zażądać wystawienia

zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.

3. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
2. interwencji kryzysowej i wsparcia;
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
4. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
6. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się informacji o dostępnych formach wsparcia wymienionych w ust. 1.

Osoba, która doznaje przemocy domowej, może skorzystać także z porady prawnej i wsparcia psychologicznego, dzwoniąc pod dostępny całodobowo Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – 800 120 002. Na ten numer mogą dzwonić także osoby, które chcą w sposób anonimowy dokonać zgłoszenia.

Osoby korzystające z usług telefonu mają prawo nie ujawniać swoich danych personalnych. Na własne życzenie mogą jednak podać imię i nazwisko. Anonimowość zarówno dzwoniącego/ej, jak i konsultanta/tki tworzy bezpieczną przestrzeń do opowiedzenia o swoim doświadczeniu, uporządkowania przeżytych doświadczeń, nazwania problemu i wspólnego zastanowienia się nad możliwościami wyzwolenia się z krzywdzącej sytuacji.

Narzędziem służącym przeciwdziałaniu przemocy domowej jest procedura „Niebieskie Karty”. To procedura interwencji wobec przemocy domowej, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Czynności te podejmowane są przez odpowiednie służby: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę, ochronę zdrowia i inne określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Kształt procedury oraz wzory formularzy określają przepisy szczegółowe.

Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez pracownika odpowiednich służb formularza „Niebieska Karta – A”. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu osobie doznającej przemocy zapewnienie bezpieczeństwa. Osobie doznającej przemocy przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Następnie formularz „Niebieska Karta – A” przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, gdzie dokument otrzymuje grupa diagnostyczno-pomocowa.

Osobę, która doznała przemocy, zaprasza się na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, gdzie dokonuje się analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i we współpracy z tą osobą opracowuje się indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Na posiedzeniu grupy wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – C”. Grupa diagnostyczno-pomocowa wzywa osobę stosującą przemoc domową, dokonuje analizy sytuacji i na podstawie danych zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje, gdy ustanie przemoc lub nastąpi rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań. Zgodnie z §20 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” o zakończeniu procedury informuje się osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc. W okresie dziewięciu kolejnych miesięcy sytuacja osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” jest monitorowana. Zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe podejmują działania w ramach swoich kompetencji określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury

„Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). Procedura „Niebieskie Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań, w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

4. POLICYJNE STATYSTYKI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Statystyki policyjne, stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska przemocy domowej w kraju ujawniają, że w 2024 r. liczba osób doznających przemocy wyniosła ogółem 86 920, z czego 50 638 stanowiły kobiety, 25 723 osoby małoletnie, zaś 10 559 mężczyźni. Funkcjonariusze Policji w 2024 r. wypełnili łącznie 59 174 formularze „Niebieskie Karty – A”. Szczegółowe dane za rok 2024 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2024

liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty” – A” (ogółem), w tym:	59 174
liczba formularzy wszczynających procedurę	51 794
liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwającej procedury	7 380
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem)	86 920
w tym kobiet	50 638
w tym mężczyzn	10 559
w tym małoletnich	25 723
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem)	60 535
w tym liczba kobiet	8 124
w tym liczba mężczyzn	52 411
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu (ogółem)	25 704
w tym kobiet	1 992
w tym mężczyzn	23 712
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu (ogółem)	935
w tym kobiet	84
w tym mężczyzn	851
liczba osób stosujących przemoc domową będących jednocześnie	296

pod wpływem alkoholu i środka działającego podobnie do alkoholu (ogółem)	
w tym kobiet	37
w tym mężczyzn	259
liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej	490

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty” – <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/201373,Przemoc-w-rodzinie-dane-od-2012-roku.html>

Prezentowane liczby dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” wyłącznie przez Policję i nie obejmują danych dotyczących działalności innych podmiotów upoważnionych do zwalczania przemocy domowej. Przemoc domowa wiąże się z lękiem osób doznających przemocy i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, **w związku z czym bardzo trudno oszacować rzeczywistą skalę tego zjawiska.**

W 2020 roku dzięki nowelizacji przepisów Policja otrzymała narzędzia do skuteczniejszej walki z osobami stosującymi przemoc domową. Obecnie policjanci mają możliwość wydać osobie stosującej przemoc **nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania** i jego bezpośredniego otoczenia lub **zakazu zbliżania się do mieszkania** i jego bezpośredniego otoczenia. Te nakazy lub zakazy mogą być wydane łącznie i obowiązują od momentu ich wydania.

Policjanci mają także prawo wydać nakaz lub zakaz podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę doznającą przemocy, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Przepisy mówią, że osobie, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz, przysługuje prawo zabrania ze sobą jedynie przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących jej własnością zwierząt domowych. Ma także jednorazową możliwość zabrania z mieszkania w późniejszym terminie mienia stanowiącego jej własność, w obecności policjanta i po uzgodnieniu terminu z osobą dotkniętą przemocą domową.

W okresie obowiązywania nakazu lub zakazu policjanci są zobligowani do co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, czy są one respektowane. Za niestosowanie się osoby do wydanego przez policję zakazu lub nakazu, kodeks wykroczeń przewiduje karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

5. SKUTECZNOŚĆ FUNKCJONUJĄCEGO W POLSCE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

Kwestie dotyczące oceny skuteczności funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia dla osób doznających przemocy były przedmiotem badania przeprowadzonego w 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Respondentami były zarówno osoby dotknięte przemocą, które skorzystały ze wsparcia, jak i przedstawiciele instytucji i organizacji udzielających pomocy.

Badanie dotyczące oceny skuteczności funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia pokazało, iż wysoko oceniane jest interdyscyplinarne podejście w zakresie pomocy udzielanej osobom krzywdzonym. Pozytywnie oceniana jest praca zespołów interdyscyplinarnych oraz współpraca interdyscyplinarna na poziomie gmin, prowadzona w celu obejmowania kompleksowym wsparciem osób doznających przemocy w rodzinie. Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie pozytywnie oceniały współpracę instytucjonalną na poziomie lokalnym, wskazując na możliwość szybkiej wymiany informacji i podejmowania decyzji.

Badania pokazały, że procedura „Niebieskie Karty” jest zdecydowanie podstawowym narzędziem wykorzystywanym w procesie obejmowania wsparciem osób doznających różnego rodzaju przemocy. Świadczą o tym, nie tylko opinie wyrażane na jej temat przez pracowników instytucji pomocowych, ale także to, że aż 90% badanych osób doznających przemocy, które objęte były pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji, była bądź jest objęta działaniem tej procedury. Wyniki badań pokazały, że wsparcie w ramach procedury „Niebieskie Karty” było oceniane pozytywnie, i w większości przypadków wsparcie to definitywnie bądź częściowo rozwiązuje problem.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 535) wprowadziła nie tylko pojęcie przemocy domowej, ale przyniosła aktualizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasad postępowania wobec osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.

Ustawa poszerza zakres działań, jakie mogą być podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową, wprowadzając dodatkowo programy korekcyjno-edukacyjne lub psychologiczno-terapeutyczne. Programy te mają na celu w szczególności powstrzymanie

osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Po skierowaniu do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym osoba stosująca przemoc domową jest **zobowiązana** zgłosić się do uczestnictwa w programie, ukończyć program w wyznaczonym terminie oraz dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o jego ukończeniu. Uporczywe niestosowanie się do wskazanych obowiązków może skutkować nałożeniem kary grzywny albo ograniczenia wolności.

9 listopada 2023 r. został przyjęty Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Postanowienia programu przewidują kontynuację działań, które realizowane były w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 oraz kolejne, uchwalane w perspektywach rocznych, na lata: 2021, 2022 i 2023. Realizacja programu ma zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osób zagrożonych oraz doznających przemocy domowej. Chodzi m.in. o zwiększenie działań profilaktycznych oraz lepszą dostępność i skuteczność ochrony osób, które doświadczają takiej przemocy. W programie ujęto także zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów, które realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

6. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Niniejszy Program został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest zgodny z postanowieniami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), która

w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej”. Ustawa określa dla samorządu gminnego także następujące zadania: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Akty prawne wspomagające podejmowanie na terenie gminy działań na rzecz osób zagrożonych przemocą domową oraz doznających przemocy domowej, jak również osób stosujących przemoc domową i jej świadków, to również:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
5. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
6. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978 z późn. zm.);
7. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.);
8. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725);
10. uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2025-2030 (M.P. 2023 poz. 1232);

11. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2021-2027.

Realizacja działań wyznaczonych w Programie może także wymagać odwołania się do takich aktów prawnych, jak:

1. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383);
3. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.);
4. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706);
5. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.);
6. ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.);
7. ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 z późn. zm.);
8. ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).

7. KORELACJA PROGRAMU Z ZAŁOŻENIAMI I CELAMI RZĄDOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2030

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 został skonstruowany tak, by był skorelowany z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, zarówno jeśli chodzi o cele, jak i działania oraz wyznaczone wskaźniki ich realizacji. Podobnie jak w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 działania wskazane w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 są określone w sposób elastyczny, dzięki temu będzie możliwe realizowanie ich z uwzględnieniem specyfiki potrzeb występujących na terenie gminy.

Zadaniem głównym Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Polsce, a głównym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Mińsk Mazowiecki.

Jak zaznaczają autorzy Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, realizacja postanowień zawartych w Programie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Profesjonalne podejście do procesu pomagania, prawidłowe wdrożenie do praktyki działań określonych w Programie daje gwarancję wypełnienia jego założeń. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie rządowym, został oparty na diagnozie, w której wykorzystano tzw. źródła zastane, jak również wyniki badań ankietowych (zarówno z udziałem dorosłej populacji mieszkańców gminy, jak i młodzieży szkolnej) oraz rzetelną analizę mocnych stron i szans, a także słabych stron i zagrożeń w takich obszarach, jak:

- **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa;**
- **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne;**
- **kapitał społeczny i ludzki.**

W Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który – jak już wspomniano – przyjął za cel główny „Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce”, wyznaczono cztery **cele szczegółowe**:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Jako wskaźnik główny realizacji założeń programowych przyjęto liczbę osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczbę osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczbę osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty

konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Przystępując do opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 również założono, że wskaźnikiem głównym będzie liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, a także liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w gminie gromadzi się na poziomie Zespołu Interdyscyplinarnego. Natomiast dane odnoszące się do pomocy osobom doznającym przemocy zostały pozyskane z różnych źródeł, w tym zarówno działających w gminie, jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jak również działających poza strukturami gminy, w tym przede wszystkim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w dokumencie, określono w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna – obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej – obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową – obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W tych czterech obszarach wyznaczono dla samorządów gminnych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 następujące kierunki i działania:

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.1.1. Opracowywanie diagnoz i prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej i czynników z nią skorelowanych

1.1.2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, powiatu i województwa, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową

1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy.

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe, lub do programów nauk przedmałżeńskich

1.2.3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe

1.4.2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową

1.4.3. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych

2.1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych

2.1.6. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym:

- punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej,
- ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ośrodków interwencji kryzysowej,
- innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.

2.1.7. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Kierunki działań:

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych

2.3.3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej

2.3.4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne

2.3.5. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej

2.3.6. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

2.3.10. Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

2.3.11. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych

2.4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”

3.2.4. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej

3.3.6. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową

3.5.1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób realizujących te zadania

4.3. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.3.1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Wytyczne zawarte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 odnoszące się do obszarów, celów i działań starano się dostosować w części programowej Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 do realiów gminy Mińsk Mazowiecki. Za podstawę realizacji działań programowych przyjęto wskazane w programie rządowym akty prawne, a program gminny adresowany jest do tej samej grupy odbiorców, o której mowa w programie rządowym, czyli:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doznających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

8. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 jest adresowany w szczególności do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej,

przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz pozostałych mieszkańców gminy.

Zadaniem niniejszego Programu jest kontynuacja szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jak i ochronę oraz pomoc osobom dotkniętym przemocą, podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc, a także zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Mińsk Mazowiecki jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego, w obrębie zachodniej części powiatu mińskiego. Graniczy z gminami Dębe Wielkie, Stanisławów, Jakubów, Cegłów, Siennica – w powiecie mińskim oraz Kołbiel i Wiązowna – w powiecie otwockim. Powierzchnia gminy wynosi 112,3 km². W jej skład wchodzi czterdzieści sołectw: Anielew, Arynów, Barcząca, Brzoze, Borek Miński, Budy Barcząckie, Budy Janowskie, Cielechowizna i Prusy, Chmielew, Chochół i Tartak, Dziękowizna, Dłużka, Gamratka, Grabina, Grębiszew, Gliniak, Huta Mińska, Iłowiec, Józefów, Karolina, Kolonia Karolina, Kluki, Królewiec, Mikanów, Maliszew, Marianka, Stara Niedziałka, Niedziałka Druga, Nowe Osiny, Osiny i Kolonia Janów, Podrudzie, Stojadła, Targówka, Wólka Iłowiecka, Wólka Mińska, Janów i Ignaców, Zakole Wiktorowo, Stare Zakole, Zamienie, Żuków. Miasto Mińsk Mazowiecki jest siedzibą gminy, nie będąc jej częścią.

Pomimo że rolnictwo w gminie Mińsk Mazowiecki utraciło dominującą rolę wśród źródeł utrzymania ludności na rzecz pozarolniczej działalności, to jego rola nadal jest znaczna. Użytki rolne zajmują ponad 60% powierzchni gminy, lasy stanowią blisko 27% jej terenu.

Z końcem 2024 r. gmina liczyła ogółem 15 921 mieszkańców, w tym 8 057 kobiet, które stanowiły 50,6% ogółu ludności, a gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 141 osób na km². Dane odnoszące się do demografii przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba mieszkańców ogółem	15 710	15 849	15 921
w tym kobiet	7 953	8 029	8 057

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3 692	3 717	3 728
liczba osób w wieku produkcyjnym	9 523	9 539	9 479
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 495	2 593	2 714

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Tabela 5. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba urodzeń żywych	148	128	118

liczba zgonów	152	119	130
przyrost naturalny	-4	+9	-12

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

W roku szkolnym 2024/2025 w gminie funkcjonowało 16 placówek wychowania przedszkolnego oraz 7 szkół podstawowych.

Działalność kulturalna w gminie skupia się wokół Biblioteki Publicznej Gminy Mińsk Mazowiecki z siedzibą w Stojadłach. Placówka zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez gminnych oraz zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką, czytelnictwem i tradycjami oraz aktywnym stylem życia.

Na terenie gminy ukazuje się przygotowywany przez Urząd Gminy bezpłatny biuletyn informacyjny „Głos Ziemi Mińskiej”. Czasopismo opisuje sprawy bieżące z życia gminy, promuje imprezy kulturalne, sportowe i rekreacyjne oraz informuje lokalną społeczność o bieżących wydarzeniach, działaniach władz samorządowych oraz realizowanych projektach.

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Mińsk Mazowiecki służą obiekty sportowo-rekreacyjne (m.in. boiska sportowe Orlik, bieżnia z piaskownicą do skosów w dal, siłownie plenerowe oraz sale gimnastyczne i place zabaw). Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmuje się również 5 działających na jej terenie klubów sportowych.

Mieszkańcy gminy korzystają z usług zdrowotnych świadczonych przez SPZOZ Przychodnię Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Szpital Powiatowy w mieście Mińsk Mazowiecki. W gminie funkcjonuje 1 apteka.

W latach 2022-2024 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 2,55%, 2,49%, 2,35%. Stopa bezrobocia w powiecie mińskim w rozpatrywanym okresie wynosiła 4,6%, 4,5%, i 4,2%. Według danych GUS-u na koniec 2024 r. na terenie gminy funkcjonowało 1 718 podmiotów gospodarczych, w tym 1 479 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne. Najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych, a także rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.

Pomoc społeczną w gminie świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

2. PRZEMOC DOMOWA W ŚWIELE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH

Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki została oparta na analizie dostępnych danych, tzw. źródeł zastanych oraz ankiet skierowanych do mieszkańców, przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek systemu oświaty oraz uczniów. Podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy domowej zostały zebrane z instytucji i organów działających w gminie Mińsk Mazowiecki. Uzupełniono je danymi pozyskanymi od instytucji, których działania obejmowały w latach 2022-2024 mieszkańców gminy.

2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy domowej określa się instytucje i organizacje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swoim zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową. Poniższa tabela zawiera dane adresowe jednostek działających w gminie i świadczących pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową w gminie

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Urząd Gminy	ul. Józefa Chełmońskiego 14, 05-300 Mińsk Mazowiecki
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy	
4.	Punkt Konsultacyjny	
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. 11 Listopada 10, 05-300 Mińsk Mazowiecki
6.	Biblioteka Publiczna Gminy Mińsk Mazowiecki	Stojadła, ul. Południowa 20, 05-300 Mińsk Mazowiecki
7.	Świetlica „Przyjazny Zakątek” w Barczącej	ul. Prosta 1, 05-303 Barcząca
8.	Świetlica Środowiskowa w Targówce	ul. Mazowiecka 39, 05-300 Targówka
9.	Publiczne Przedszkole „Akwarelka” w Nowych Osinach	ul. Piękna 21, Nowe Osiny, 05-300 Mińsk Mazowiecki
10.	Niepubliczne Przedszkole „Centrum Małych Odkrywców” w Nowych Osinach	ul. Warszawska 17, Nowe Osiny, 05-300 Mińsk Mazowiecki
11.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Brzózem	ul. Szkolna 20, Brzózce, 05-300 Mińsk Mazowiecki

12.	Szkoła Podstawowa im. Karola Wojtyły w Hucie Mińskiej z siedzibą w Cielechowiźnie	Cielechowizna 1a, 05-300 Mińsk Mazowiecki
13.	Szkoła Podstawowa im. księdza Antoniego Tyszki w Janowie	ul. Strażacka 18, Janów, 05-300 Mińsk Mazowiecki
14.	Szkoła Podstawowa im. Generała Józefa Hallera w Mariance	Marianka, ul. Wspólna 70, 05-300 Mińsk Mazowiecki
15.	Szkoła Podstawowa im. Rodziny Sażyńskich w Starej Niedziałce	ul. Mazowiecka 154, Stara Niedziałka, 05-300 Mińsk Mazowiecki
16.	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Stojadłach	ul. Południowa 20, Stojadła, 05-300 Mińsk Mazowiecki
17.	Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zamieniu	ul. Kołbielska 36, Zamienie, 05-300 Mińsk Mazowiecki

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Urząd Gminy w ramach realizacji zadań własnych nałożonych na gminę odpowiada za zapewnienie środków i tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten obszar działań zatwierdza uchwałą Rada Gminy. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień oraz środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki w latach 2022-2024.

Tabela 7. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024

rodzaj	wartość w zł		
	2022	2023	2024
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	464 587,00	456 404,00	460 885,00

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Tabela 8. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2022-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

przeznaczenie	wielkość nakładów (w zł) w poszczególnych latach		
	2022	2023	2024
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	464 587,00	456 404,00	460 885,00
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	6 648,00	8 947,00	34 000,00
na przeciwdziałanie przemocy domowej	3 433,00	3 402,00	9 380
razem	474 668,00	468 753,00	504 265,00

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Środki z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024 ulegały wahaniom. Wahaniom ulegały także środki przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej. Największe kwoty w latach 2022-2024 wydatkowano na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy domowej pełni **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, która w ramach swoich zadań m.in. prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, kieruje osoby uzależnione na leczenie i terapię, prowadzi rozmowy wspierające pomagające utrzymać abstynencję, rozmowy z osobami współuzależnionymi oraz z członkami rodzin, zachęcając członków rodziny do angażowania się w terapię rodzin.

Tabela 9. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	7	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Mińsk Mazowiecki.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktowała się z 9 osobami dotkniętymi przemocą w 2022 r., z 14 osobami w 2023 r. i z 18 osobami w 2024 r. W analizowanym okresie GKRPA nie złożyła zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa przeciwko osobom stosującym przemoc domową. Dane dotyczące działalności Komisji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	9	14	18
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Mińsk Mazowiecki.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Mińsk Mazowiecki przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu. Do zadań Komisji należą także działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W latach 2022-2024 członkowie Komisji przeprowadzili w sumie 75 rozmów

motywujących. W analizowanym okresie skierowali do sądu 14 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	17	24	34
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Mińsk Mazowiecki.

W celu skutecznego przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej oraz eliminowania ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo konieczne jest prowadzenie działań związanych z ich rozwiązywaniem, profilaktyką oraz integracją społeczną osób nimi dotkniętych. Profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje m.in. poprzez wspieranie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, potrzeb w zakresie sportu i rekreacji, organizowanie warsztatów, wycieczek, imprez masowych i festynów propagujących zdrowy styl życia, finansowanie kampanii, programów, a także organizowanie i finansowanie warsztatów, szkoleń, jak również zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień.

Profesjonalne wsparcie świadczy funkcjonujący w gminie **Punkt Konsultacyjny** dla osób uzależnionych i współuzależnionych, który odgrywa istotną rolę w zakresie wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej. Funkcjonowanie Punktu obejmuje: prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad profilaktycznych w sprawach uzależnień, motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w związku z wystąpieniem przemocy domowej, która jest częstym zjawiskiem wśród osób uzależnionych.

Celem działania **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy** jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie

przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz, albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić również przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową, kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ustawie działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych tworzonych w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, wynikających z postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mających na celu udzielenie skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc domową w celu przeciwdziałania przemocy.

Do głównych zadań Zespołu należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,

7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 (W przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania), oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a (W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 9e ust. 3, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania osób, wobec których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”, na wniosek zespołu interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania tych osób, przekazuje dokumentację wytworzoną w trakcie procedury „Niebieskie Karty”, prowadzoną przez grupę diagnostyczno-pomocową dotychczasowego miejsca zamieszkania),
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń („Kto uporczywie nie stosuje się do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”).

Osoba stosująca przemoc domową, zgodnie z art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ma obowiązek:

1. zgłosić się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
2. dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób

- stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy;
3. ukończyć programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową lub programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych przez podmiot realizujący te programy;
 4. dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

Wybrane dane dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Mińsk Mazowiecki w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	6	7	7
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	8	22
liczba spotkań grup roboczych ZI	42	85	X
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	X	34	39
liczba złożonych do ZI formularzy „Niebieskie Karty”	21	34	39
w tym sporządzonych przez Policję	16	21	27
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	3	8	6
liczba zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”	18	27	32
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	20	20	27
liczba spraw sądowych zakończonych wyrokiem	0	1	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki.

Tabela 13. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową podjęte w gminie przez ZI w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne z terenu gminy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	0	1	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki.

W 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki liczył 7 członków. W ciągu tego roku odbyły się 22 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 39 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, które realizowały zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy. Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli ogółem 39 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 27 zostało

sporządzonych przez Policję, zaś 6 przez pracowników socjalnych. W ramach działalności Zespołu działaniami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne została objęta 1 osoba w 2023 r. i ponownie 1 osoba w 2024 r.

Specyfika pracy z osobami uwięzłymi w przemoc domową wymaga podnoszenia kwalifikacji i umiejętności oraz doskonalenia zawodowego osób, które społecznie i zawodowo zaangażowane są w realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy. Szczególne znaczenie w podnoszeniu kompetencji i aktualizowaniu wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej odgrywają szkolenia, kursy i warsztaty. Poniższa tabela przedstawia dane na temat potrzeb szkoleniowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela 14. Potrzeby szkoleniowe członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie

potrzeby szkoleniowe wg stopnia zaawansowania wiedzy i doświadczenia	liczba osób zainteresowanych	
podstawowy	7	
średni	-	
zaawansowany	-	
stopień zainteresowania tematami szkoleń wg potrzeb szkoleniowych (kolejność od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najniższe potrzeby)	ocena	liczba osób zainteresowanych
Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej	5	15
Osoby zależne a przemoc domowa	3	6
Dziecko krzywdzone w rodzinie	4	6
Rodzina z problemem przemocy	3	3
Praca z osobami doświadczającymi przemocy domowej	5	6
Praca w zespole interdyscyplinarnym i w grupach diagnostyczno-pomocowych	3	8
Praca z osobami stosującymi przemoc domową	3	2
Superwizja w pracy zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowej	5	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Szczególną rolę w systemie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej odgrywa szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja społeczna. Celem podejmowanych działań profilaktycznych jest podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat występowania tych zjawisk. Na terenie gminy Mińsk Mazowiecki działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym podejmowane są

m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny oraz podmioty wchodzące w jego skład, w tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komendę Powiatową Policji, placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia. Działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym przeprowadzone w 2024 r. przedstawiają dane zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 15. Działania profilaktyczno-edukacyjne realizowane w gminie w 2024 r.

nazwa instytucji	nazwa działania
Zespół Interdyscyplinarny	Szkolenie dotyczące zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych, członków grup diagnostyczno-pomocowych, pracowników oświaty i służby zdrowia oraz funkcjonariuszy policji
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Sfinansowano szkolenie i warsztaty dla osoby będącej członkiem grupy diagnostyczno-pomocowej w zakresie prowadzenia rozmowy z osobą stosującą przemoc
	Sfinansowano szkolenie i warsztaty dla psychologa zatrudnionego w ośrodku, prowadzącego rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc
	Współfinansowano działanie Mińskiego Centrum Profilaktyki, w którym udzielano poradnictwa prawnego, psychologicznego i terapeutycznego dla mieszkańców gminy Mińsk Mazowiecki
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Uzyskano wsparcie na zatrudnienie dwóch asystentów rodziny w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
	Zatrudniono psychologa, z którego porad korzystają osoby doświadczające przemocy domowej oraz osoby stosujące przemoc
	Rozpoznawanie i analizowanie problemów rodzin. W przypadku podejrzenia występowania przemocy domowej podjęcie działań w postaci wypełnienia „Niebieskiej Karty” cz. A.
	Szkolenie: Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i realizacji procedury NK
	Szkolenie: Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci
	Szkolenie: Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy domowej
	Szkolenie: Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw

	Szkolenie: Praca z osobami doświadczającymi przemocy domowej
Placówki systemu oświaty	Warsztaty umiejętności prospołecznych
	Warsztaty i prelekcje dla rodziców
	Bezpieczeństwo dzieci w sieci
	Komunikowanie się z rówieśnikami i dorosłymi w sytuacjach konfliktowych. Świadome wyrażanie emocji
	Kształtowanie w uczniach umiejętności koniecznych do przedstawienia swoich oczekiwań w sposób pozbawiony agresji
	Współpraca z instytucjami wspierającymi
	Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną
	Opieka psychologa/pedagoga szkolnego/wychowawcy
	Monitoring sytuacji dziecka
	Zawiadomienie Sądu Rodzinnego
	Zawiadomienie prokuratury (Art. 207)
	Założenie Niebieskiej Karty
	Sposoby radzenia sobie ze stresem
szkolenia	Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacja procedury NK
	Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw
	Standardy Ochrony Małoletnich – wytyczne i procedury postępowania dla dyrektorów i nauczycieli placówek edukacyjnych
	Konferencja KO: „Standardy Ochrony Małoletnich”
	Interwencja kryzysowa w szkole
	Współpraca szkoły z rodzicami w obliczu trudności
	Skuteczna komunikacja interpersonalna jako sposób na przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole
	Procedury i sposoby działania w przypadkach zagrażających zdrowiu oraz życiu dziecka
	Jak rozpoznać ucznia krzywdzonego
	Równowaga i zdrowie psychiczne dzieci
	Rola rodziców w wychowaniu komunikacyjnym
	Krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej udziela także **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim**, będący instytucją powołaną do

wspierania mieszkańców w przezwyciężaniu trudności życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne zasoby i możliwości. Należą do nich osoby i rodziny doznające przemocy, jak i stosujące przemoc.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał mieszkańcom informacji o możliwości uzyskania pomocy, wypłacał świadczenia finansowe, wskazywał adresy instytucji wspierających, prowadził pracę socjalną w rodzinie dotkniętej przemocą oraz podejmował działania we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami działającymi w tym obszarze.

W 2024 r. GOPS do realizacji swoich zadań zatrudniał 1 osobę w kadrze kierowniczej, 8 pracowników socjalnych oraz 16 pozostałych pracowników.

W latach 2022-2024 wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 16. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
wielkość wydatków ogółem (w zł)	1 763 915,00	1 719 347,00	2 007 219,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w latach 2022-2024, systematycznie malała (234 w 2022 r., 217 w 2023 r., 202 w 2024 r.). Liczba osób w rodzinach objętych pomocą GOPS-u w tym okresie także malała. Poniżej zamieszczono dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2022-2024.

Tabela 17. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem GOPS-u w latach 2022-2024

liczba beneficjentów	2022	2023	2024
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	234	217	202
liczba rodzin	174	155	138
liczba osób w rodzinach	352	331	277

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały także na formę udzielanego przez Ośrodek wsparcia. W rozpatrywanym okresie bardzo istotną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy

rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim, wykonując zadania pomocy społecznej w gminie, udziela rodzinom z gminy wsparcia m.in. z powodu przemocy domowej, jak również alkoholizmu lub narkomanii, które niejednokrotnie przyczyniają się do jej wystąpienia. W latach 2022-2024 decyzją administracyjną wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 26 osobom w rodzinach w 2022 r., 28 osobom w rodzinach w 2023 r. i 21 osobom w rodzinach w 2024 r. Jeśli chodzi o pomoc udzielaną z powodu przemocy domowej, było to 5 osób w rodzinie w 2022 r., ponownie 5 osób w rodzinie w 2023 r. i 7 osób w rodzinach w 2024 r. Pomocy z powodu narkomanii udzielono po 1 osobie w każdym roku analizowanego okresu. Dane zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem GOPS-u z powodu przemocy domowej, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2022-2024

rok	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	przemoc domowa	alkoholizm	narkomania	przemoc domowa	alkoholizm	narkomania
2022	1	10	1	5	26	1
2023	1	14	1	5	28	1
2024	2	13	1	7	21	1

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych GOPS-u w obszarze przemocy jest zebranie informacji i ustalenie diagnozy dotyczącej występowania przemocy, jej form, powtarzalności, nasilenia, sposobów reagowania poszczególnych członków rodziny na przemoc oraz uruchomienie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. Pracownik socjalny, który styka się z problemem przemocy, musi być wyposażony w niezbędną wiedzę i posiadać umiejętności udzielania pomocy osobom doznającym przemocy.

Działania pracownika socjalnego w obszarze przemocy polegają na nawiązaniu kontaktu z osobą doznającą przemocy i poinformowaniu jej o przysługujących prawach oraz możliwościach uzyskania pomocy. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pracownik socjalny podejmuje działania zmierzające do oddzielenia osoby stosującej przemoc domową od osoby doznającej przemocy, zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa emocjonalnego i socjalno-bytowego osobie doznającej przemocy oraz powiadamia organy ścigania o podejmowaniu lub stwierdzeniu zaistnienia przestępstwa.

Informacje o stosowaniu przemocy może zgłosić do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej każdy, kto ma podejrzenie, iż w rodzinie dochodzi do przemocy. Każde zgłoszenie jest sprawdzane i wyjaśniane przez pracowników socjalnych. Jeżeli zgłoszenie okaże się bezpodstawne, rozpatrywane są ewentualne przyczyny innych trudności, które mogły wpłynąć na postrzeganie rodziny jako doświadczającej przemocy (niezaradność życiowa, niepełnosprawność, choroby członków rodziny, np.: zaburzenia psychiczne, zaburzenia zachowania i inne). W przypadku potwierdzenia występowania przemocy domowej, rodzina jest obejmowana szerszym systemem monitoringu, wsparcia i pomocy przez działające lokalnie instytucje gminne, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, również powiatowe.

W wykonywaniu zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony osób doznających przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy, innymi jednostkami organizacyjnymi, ochroną zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą społeczną.

W analizowanym okresie pracownicy GOPS-u na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Edukowano rodziny w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. W 2024 r. z usług 3 asystentów w gminie Mińsk Mazowiecki korzystało 25 rodzin, w których wychowywało się 44 dzieci. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystentów rodziny w gminie.

Tabela 19. Asystentura rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	2	2	3
liczba rodzin objętych wsparciem	19	25	25

liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	30	50	44
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	44	46	48
koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem asystentów rodziny (w zł)	55 615,00	122 771,00	107 769,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.

Ważnymi placówkami wsparcia dzieci i młodzieży są szkoły oraz przedszkola na terenie gminy. Wśród uczniów placówek systemu oświaty w gminie prowadzono liczne działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

W przeciwdziałanie przemocy zaangażowane są także placówki systemu ochrony zdrowia. Lekarz, w związku z wystąpieniem przemocy, ma obowiązek na prośbę poszkodowanego dokonać oceny obrażeń oraz wystawić stosowne zaświadczenie wykazujące uszkodzenia somatyczne i objawy psychiczne, będące efektem doświadczenia przemocy. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, udziela pomocy medycznej i kieruje na odpowiednie leczenie pacjenta, który doznał uszczerbku na zdrowiu. Każdorazowo przy zgłoszeniu się osoby doświadczającej przemocy domowej lekarz informuje o możliwościach szukania pomocy i wskazuje właściwe instytucje.

Działania na rzecz dzieci i rodzin przeżywających trudności, przedsięwzięcia profilaktyczne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałające uzależnieniom i patologiom społecznym realizują funkcjonujące na terenie gminy organizacje społeczne, świetlice i kluby sportowe oraz parafie.

2.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW GMINY

Teren gminy obsługuje **Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim**. Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Komendę Powiatową Policji w Mińsku Mazowieckim, na terenie gminy w 2022 r. stwierdzono ogółem 253 przestępstwa, w 2023 r. 209 przestępstw, a w 2024 r. 208 przestępstw. W rozpatrywanym okresie odnotowano 1 przestępstwo popełnione przez osobę nieletnią w 2022 r., ponownie 1 osobę w 2023 r. i 3 osoby nieletnie w 2024 r. Dane dotyczące liczby przestępstw przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	liczba przestępstw		
	2022	2023	2024
stwierdzono ogółem przestępstw:	253	209	208

w tym popełnionych przez nieletnich:	1	1	3
w tym według poszczególnych kategorii przestępstw:	2022	2023	2024
przeciwko życiu i zdrowiu	3	3	5
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	41	27	21
przeciwko mieniu	63	79	66
przeciwko rodzinie i opiece	30	22	7
przeciwko wiarygodności dokumentów	2	0	0
przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości	1	0	3
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	27	14	13

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim.

Do najczęściej popełnianych w gminie Mińsk Mazowiecki przestępstw w 2024 r. należały: przestępstwa przeciwko mieniu (66 przypadków, o 13 mniej w porównaniu z 2023 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (21 przypadków, o 6 mniej w porównaniu z 2023 r.) oraz przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (13 przypadków, o 1 mniej w porównaniu z 2023 r.).

Policja pełni niezwykle ważną rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, przeprowadzając interwencje domowe. Funkcjonariusze Policji, podejmując czynności wobec rodziny, w której występuje przemoc, mają za zadanie:

- udzielać osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej,
- organizować niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
- podejmować, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadzać, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywać osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,

- przeprowadzać na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmować działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składać systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową,
- dokonywać niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- informować, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Dane szczegółowe, przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Mińsku Mazowieckim, dotyczące podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba stwierdzonych faktów przemocy	-	-	-
liczba zastosowanych procedur „Niebieskie Karty” – sporządzonych formularzy	21	34	39
liczba osób doświadczonych przemocą domową	26	41	44
w tym kobiety	14	31	25
w tym mężczyźni	4	8	3
w tym nieletni	8	12	14
w tym osoby starsze	-	5	2
liczba osób stosujących przemoc domową	21	34	39
w tym kobiety	6	9	10
w tym mężczyźni	15	25	29
w tym nieletni	-	1	-
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu	11	18	23
w tym kobiety		1	2

w tym mężczyźni	11	17	21
-----------------	----	----	----

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim.

Z analizy danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Policji w Mińsku Mazowieckim odnoszących się do mieszkańców gminy wynika, że w analizowanym okresie wśród osób, które doznały przemocy, przeważali mężczyźni, nieco mniej było kobiet i nieletnich. Funkcjonariusze stwierdzili też pojedyncze przypadki stosowania przemocy wobec osób starszych. Z roku na rok wzrastała liczba osób stosujących przemoc (21 osób w 2022 r., 34 osoby w 2023 r., 39 osób w 2024 r.).

W statystykach osób stosujących przemoc przeważają mężczyźni, podobnie jak w statystykach odnoszących się do stanu trzeźwości. Osoby doznające przemocy to nieletni i kobiety. Niepokojący jest fakt, iż odnotowano wśród osób doznających przemocy osoby starsze. Jeśli jednak prezentowane dane odnieść do liczby mieszkańców gminy, to należałoby stwierdzić, iż problem przemocy domowej na terenie gminy Mińsk Mazowiecki jest zjawiskiem dość marginalnym, niemniej jest obecny w przestrzeni społecznej.

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki przedstawiciele Policji uczestniczą w spotkaniach z dziećmi i młodzieżą, prowadzą pogadanki i prelekcje profilaktyczne, utrzymują stały kontakt z lokalną społecznością, informując o zagrożeniach, organizują zebrania z mieszkańcami dotyczące bezpieczeństwa w gminie, dokonują sprawdzania oraz obserwacji miejsc szczególnie niebezpiecznych, a także biorą czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W latach 2022-2024 funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim odbyli 37 spotkań profilaktycznych z 1 333 dziećmi i młodzieżą z placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy. Uczestniczyli także w spotkaniach, m.in. z sołtysami, radnymi i przedstawicielami samorządu oraz seniorami. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w latach 2022-2024

grupa docelowa	liczba uczestników	liczba spotkań	
Przedszkole Nowe Osiny	43	3	2022
Szkoła Podstawowa w Zamieniu	59	2	
Szkoła Podstawowa w Janowie	150	5	
Szkoła Podstawowa w Starej Niedziałce	75	3	
Świetlica Wiejska w Targówce	13	1	2023

Przedszkole „Małych Odkrywców” Nowe Osiny	40	1	
Szkoła Podstawowa w Stojadłach	52	2	
Szkoła Podstawowa w Zamieniu	250	4	
Szkoła Podstawowa w Janowie	22	1	
Szkoła Podstawowa Huta Mińska	50	2	
Szkoła Podstawowa w Mariance	90	1	
Szkoła Podstawowa w Starej Niedziałce	13	1	
Świetlica Wiejska w Targówce	40	1	
Szkoła Podstawowa w Starej Niedziałce	120	1	
Szkoła Podstawowa w Janowie	25	2	
Przedszkole „Akwarela” Nowe Osiny	40	1	
Szkoła Podstawowa w Mariance	120	2	2024
23 Baza Lotnictwa Taktycznego			
Szkoła Podstawowa w Starej Niedziałce	piknik		
Świetlica Wiejska w Targówce	25	1	
Szkoła Podstawowa w Zamieniu	86	2	

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy jest objęty działalnością **Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Mińsku Mazowieckim**. Z nadesłanej informacji wynika, iż w 2024 r. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim prowadził 4 dozory orzeczone wobec 4 mieszkańców gminy. Poniższa tabela przedstawia dane w tym zakresie.

Tabela 23. Dozory prowadzone w gminie w latach 2022-2024

2022		2023		2024	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
4	4	4	4	4	4
w tym spraw:					

warunkowego przedterminowego zwolnienia					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	1	1
warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
6	6	3	3	7	7
warunkowego umorzenia postępowania karnego					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
3	3	1	1	1	1
w których osoby dorosłe zostały skazane bez dozoru kuratora, ale z nałożonymi obowiązkami					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
2	2	3	3	1	1
w których orzeczono karę ograniczenia wolności bądź grzywna została zamieniona na prace społecznie użyteczne					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	2	2	-	-

Dane Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim jest jednostką powiatową, obejmującą zasięgiem działania mieszkańców gminy Mińsk Mazowiecki. PCPR udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym w kryzysie psychicznym, w tym dotkniętym przemocą domową. Oferuje bezpłatne poradnictwo w ramach interwencji kryzysowej, szczególnie psychologiczne i rodzinne. Do działań prowadzonych przez tę jednostkę należy m.in. realizacja działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc. PCPR współpracuje również z Ośrodkami Pomocy Społecznej, placówkami systemu oświaty oraz innymi instytucjami i jednostkami pomocowymi.

W analizowanym okresie ze wsparcia oferowanego przez PCPR w formie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej w ośrodku interwencji kryzysowej skorzystały 2 osoby z terenu gminy Mińsk Mazowiecki w 2024 r. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim wobec mieszkańców powiatu oraz mieszkańców gminy Mińsk Mazowiecki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2022-2024.

Tabela 24. Wsparcie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba powiatowych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	–	1	1
liczba mieszkańców powiatu korzystających z powiatowych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	–	9	27
w tym liczba mieszkańców gminy	–	–	–
liczba mieszkańców powiatu dotkniętych przemocą domową, którym PCPR zapewniło miejsce w ośrodku interwencji kryzysowej	37	80	35
w tym liczba mieszkańców gminy	6	14	4
liczba mieszkańców powiatu, którzy skorzystali ze specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej w ośrodku interwencji kryzysowej	30	76	17
w tym liczba mieszkańców gminy	6	14	2
liczba mieszkańców powiatu uczestniczących w grupach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej	-	-	10
w tym liczba mieszkańców gminy	-	-	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim.

Istotną rolę w zapewnieniu pomocy psychologicznej i diagnozowaniu problemów młodszych mieszkańców gminy odgrywa **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim**. W Poradni dzieci mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. Placówka oferuje dzieciom i młodzieży różne formy wsparcia, m.in.: indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne, grupy wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencje kryzysowe, porady i konsultacje, realizuje zadania, m.in. poprzez: konsultację, diagnozę, terapię, doradztwo, wydawanie opinii i orzeczeń, a także przez działalność profilaktyczną i informacyjną. Łącznie 278 dzieci i uczniów z terenu gminy Mińsk Mazowiecki skorzystało z badań diagnostycznych psychologiczno-pedagogicznych oraz następujących form wsparcia:

- terapia pedagogiczna, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 2 uczniów,
- terapia logopedyczna – 1 dziecko,
- terapia psychologiczna – 5 uczniów,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym – 2 uczniów,
- indywidualne porady zawodowe – 3 uczniów,
- terapia SI – 1 dziecko,

- porady – 4 rodziców,
- konsultacje/spotkania z rodzicami – 32 rodziców.

Terapie psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna odbywały się cyklicznie w systemie spotkań raz w tygodniu i trwały powyżej 6 miesięcy.

Wykaz jednostek działających poza gminą Mińsk Mazowiecki, które udzielają wsparcia mieszkańcom gminy w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Jednostki wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej działające poza gminą

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Konstytucji 3 Maja 16, 05-300 Mińsk Mazowiecki
2.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
3.	Powiatowy Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Uzależnień	
4.	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Mińsku Mazowieckim	ul. Gen. K. Sosnkowskiego 43, 05-300 Mińsk Mazowiecki
5.	Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia SP ZOZ	ul. Kościuszki 9, 05-300 Mińsk Mazowiecki
9.	Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii Caritas im. Św. Franciszka z Asyżu	ul. Kościelna 18, 05-300 Mińsk Mazowiecki
10.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej	ul. Graniczna 18a, 05-300 Mińsk Mazowiecki
11.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Łupińskiego 42, 05-300 Mińsk Mazowiecki
12.	Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim	ul. Stefana Okrzei 14, 05-300 Mińsk Mazowiecki
13.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	
15.	Prokuratura Rejonowa	ul. Stefana Okrzei 14, 05-300 Mińsk Mazowiecki
16.	Powiatowy Urząd Pracy	ul. Przemysłowa 4, 05-300 Mińsk Mazowiecki
17.	Mińskie Centrum Profilaktyki	ul. Tuwima 1, 05-300 Mińsk Mazowiecki
19.	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej	ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
20.	Mazowiecki Urząd Wojewódzki Wydział Polityki Społecznej	Al. Jerozolimskie 28, 00-024 Warszawa

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki i opracowanie własne.

Wśród innych możliwości uzyskania pomocy w związku z przemocą domową lub innych traumatycznych przeżyć wywołujących kryzys w rodzinie warto wymienić możliwość odbycia rozmowy telefonicznej. Kontakt telefoniczny pozwala osobie szukającej wsparcia na zapewnienie anonimowości oraz nie zmusza do bezpośredniego spotkania z pracownikiem

instytucji, co może dla wielu osób być krępujące. Poniżej zamieszczono tabelę z wybranymi telefonami, pod którymi można uzyskać wsparcie psychologiczne, porady oraz zostać pokierowanym do właściwych instytucji.

Tabela 26. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady

lp.	instytucja	nr telefonu
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim	25 758 19 32
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy	25 756 25 00
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
4.	Punkt konsultacyjny	
5.	Mińskie Centrum Profilaktyki	25 758 02 51
6.	Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia SP ZOZ	25 506 53 57
7.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	25 756 40 26
8.	Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim	47 724 92 00
9.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	25 756 40 26
10.	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej	22 376 85 00
11.	Diecezjalny Duszpasterz Rodzin – Kuria Diecezji Warszawsko-Praskiej	664 766 062
12.	Bezpłatny telefon zaufania dla osób będących w kryzysie	800 880 111
13.	Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy „Niebieska Linia”	800 120 002
14.	Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy domowej „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia	22 668 70 00
15.	STOP – telefon Fundacja Centrum Praw Kobiet dla kobiet dotkniętych przemocą i dyskryminacją	800 107 777 22 621 35 37 600 070 717
16.	Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj przemoc”	800 120 148
17.	Ogólnopolski telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	116 111
18.	Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka	800 12 12 12
19.	Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna	22 425 98 48
20.	Ogólnopolska Poradnia Telefoniczna dla Osób Przeżywających Kryzys Emocjonalny	116 123
21.	Młodzieżowy [i nie tylko] Telefon Zaufania	19 288
22.	Pomarańczowa Linia – system pomocy rodzicom, których dzieci upijają się	800 140 068
23.	Telefon Zaufania Młodych	22 484 88 04
24.	Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA	22 484 88 01 22 654 40 41

Dane: opracowanie własne.

3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY DOMOWEJ I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE

W świetle postanowień ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. W tym względzie organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy domowej;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Wsparcie rodzin w kryzysie, kształtowanie wzorca rodziny oraz właściwej komunikacji w rodzinie leży w sferze zainteresowań Kościoła rzymskokatolickiego. Jeśli w gminie parafie nie prowadzą poradni życia rodzinnego, wierni należący do danej parafii są informowani o adresie najbliższej poradni rodzinnej oraz godzinach jej funkcjonowania. Poza przygotowaniem narzeczonych do małżeństwa, parafialne poradnie rodzinne świadczą pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin (małżeńskich, rodzicielskich, wychowawczych) oraz terapię uzależnień (od alkoholu, gier komputerowych, hazardu itp.).

Parafialni doradcy życia rodzinnego współpracują z **rejonowymi doradcami**, których obszar działania obejmuje jeden lub więcej dekanatów. Na poziomie diecezji działalność

i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje **Wydział Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej. Diecezjalnego Doradcę Życia Rodzinnego** powołuje Biskup Diecezjalny na wniosek Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin.

W 2024 r. na terenie gminy Mińsk Mazowiecki funkcjonowało 7 parafii Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące parafii, do których należą wierni zamieszkujący gminę.

Tabela 27. Parafie rzymskokatolickie, do których należą mieszkańcy gminy

dekanat	nazwa parafii	adres parafii
miński św. Antoniego z Padwy	Parafia pw. Matki Bożej Jasnogórskiej	Królewiec, ul. Kościelna 20
	Parafia pw. Miłosierdzia Bożego	Żuków 13A
	Parafia pw. Zwiastowania Pańskiego	Zamienie, ul. Kościelna 24a
miński Narodzenia NMP	Parafia pw. Matki Bożej Dobrej Rady	Wólka Mińska, ul. Mazowiecka 59
	Parafia pw. Św. Antoniego z Padwy	Ignaców 11
	Parafia pw. Matki Bożej z Guadalupe	Budy Barcząckie, ul. Mazowiecka
	Parafia pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy	Huta Mińska, ul. Nowa 1,

Dane Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki.

Parafie z gminy Mińsk Mazowiecki wchodzą w skład diecezji warszawsko-praskiej, zaś w podziale dekanalnym parafie w Żukowie, Zamieniu i Królewcu należą do dekanatu mińskiego – Św. Antoniego z Padwy, a pozostałe do dekanatu mińskiego – Narodzenia NMP.

Wydział Diecezjalnego Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezji Warszawsko-Praskiej (ul. Floriańska 2a, 03-707 Warszawa) zajmuje się wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie.

Funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin pełni ks. Robert Wielądek (tel. 664 766 062, e-mail: rwil8@wp.pl), a diecezjalnej doradczyni życia rodzinnego Małgorzata Walaszczyk (605 693 194). Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają wiedzę, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

Specjalistyczną pomocą rodzinom, małżeństwom i narzeczonym oraz osobom przeżywającym trudności, osobom uzależnionym, osobom zagrożonym przemocą, małżeństwom w kryzysie i rodzinom z trudnościami wychowawczymi służy Specjalistyczna Diecezjalna Poradnia Rodzinna (ul. Grochowska 194/196, 03-707 Warszawa). Poradnia zapewnia profesjonalne wsparcie psychologa, mediatora, pedagoga, prawnika, specjalisty

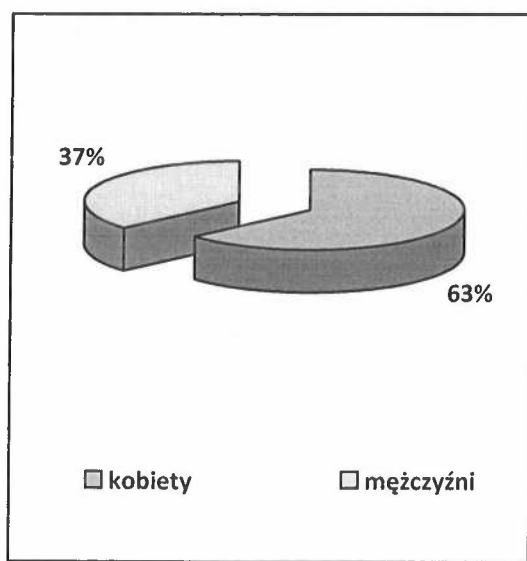
ds. przemocy, seksuologa, terapeuty systemowego rodzin, psychiatry dziecięcego i młodzieżowego, kuratora rodzinnego i sądowego oraz duszpasterza.

Wsparcie można uzyskać także w prowadzonym przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej – Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz Centrum Interwencji Kryzysowej „Dom Otwartych Serc”, zlokalizowanym w Mińsku Mazowieckim.

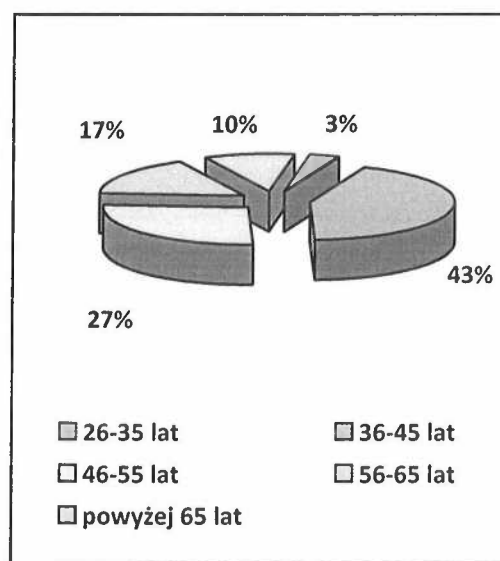
4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY

Do analizy przedłożono 30 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców, 6 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy oraz 94 ankiety skierowane do uczniów ze szkół z terenu gminy. Wśród respondentów ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców 63% stanowiły kobiety i 37% mężczyźni. Najliczniej reprezentowane były grupy osób w wieku 36-45 lat (43%) i 46-55 lat (27%). Mniej licznie reprezentowane były grupy wiekowe 56-65 lat (17%), powyżej 65. roku życia (10%) oraz w wieku 26-35 lat (3%). W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 25 lat. Strukturę ankietowanych wg kryterium płci i wieku ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci

Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość wśród ankietowanych stanowiły osoby zamieszkujące gminę od urodzenia (73,4%), a następnie osoby mieszkające w gminie od 4 do 26 lat (26,6%). Pod względem poziomu wykształcenia najliczniej reprezentowane były grupy osób z wykształceniem wyższym (60%). Kolejną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim

(20%), zasadniczym zawodowym (3,5%) i podstawowym (3,2%), natomiast 13,3% ankietowanych nie określiło poziomu wykształcenia.

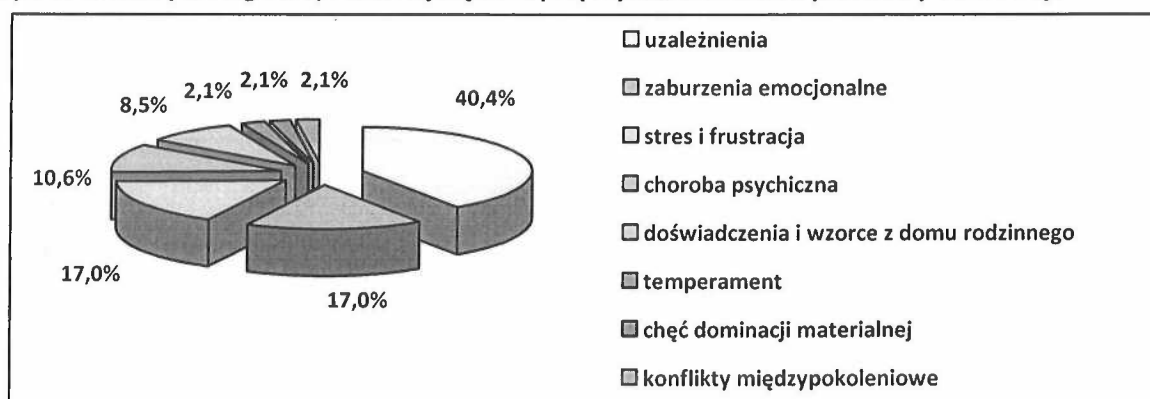
W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 94 uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy, z czego 56% stanowili chłopcy, a 44% dziewczęta. Uczniowie w wieku 14 lat stanowili 57% uczestników badania, 27% ankietowanych stanowili uczniowie w wieku 15 lat, natomiast 16% stanowili uczniowie w wieku 13 lat.

4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy problemu przemocy domowej w gminie Mińsk Mazowiecki zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 30 wypełnionych anonimowo ankiet. W pierwszej kolejności zapytano respondentów o najczęstsze przyczyny stosowania przemocy domowej.

W opinii ankietowanych najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej były uzależnienia (40,4%), zaburzenia emocjonalne (17,0%), stres i frustracja (17,0%), choroba psychiczna (10,6%), doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego (8,5%), a także temperament, chęć dominacji materialnej i konflikty międzypokoleniowe (po 2,1%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

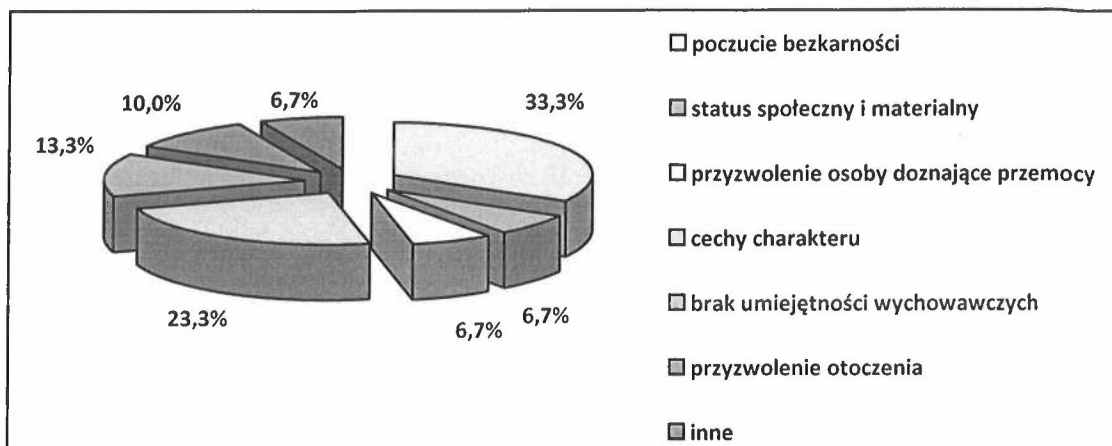
Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnym pytaniu ankietowani identyfikowali czynniki, które mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową. Najczęściej wskazywanymi przez badanych czynnikami były: poczucie bezkarności (33,3%), cechy charakteru (23,3%), brak umiejętności wychowawczych (13,3%) przyzwolenie otoczenia (10%) oraz przyzwolenie osoby doznającej przemocy i status społeczny i materialny (po 6,7%). Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

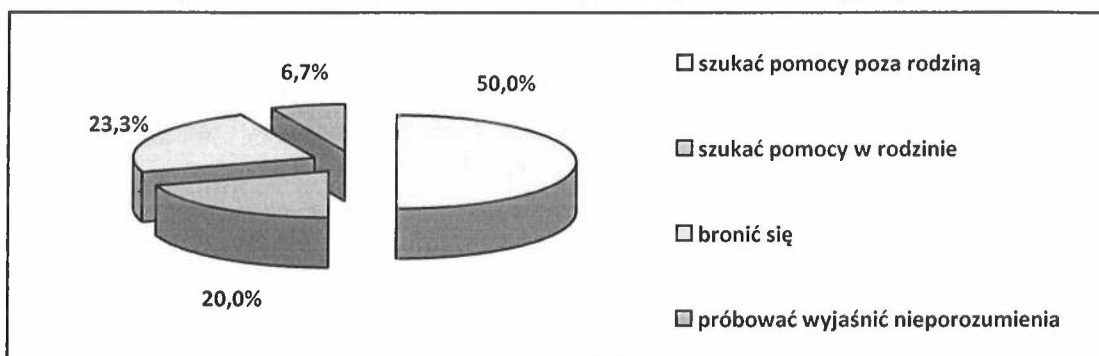
Wykres 4. Jakiego Pana/Pani zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie zawarto także pytanie, jak powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej. Wykres zamieszczony poniżej pokazuje najczęściej wybierane odpowiedzi.

Wykres 5. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej?

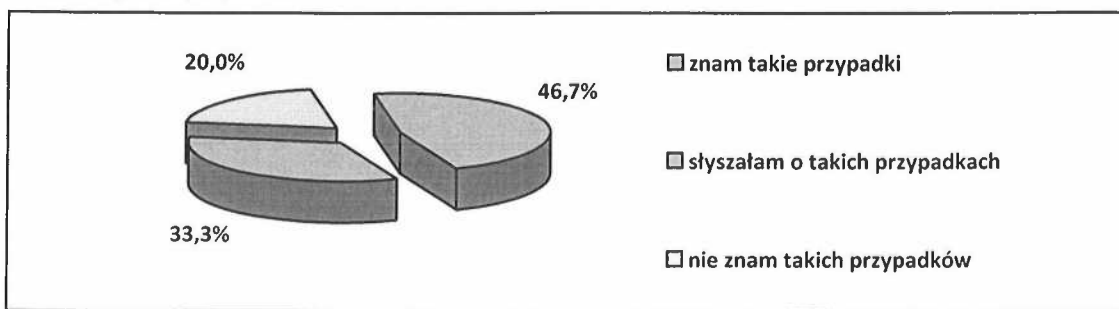

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według połowy ankietowanych osoby doznające przemocy powinny przede wszystkim szukać pomocy poza rodziną, bronić się (23,3%) lub szukać pomocy w rodzinie (20%), zaś według niewielkiej grupy (6,7%) respondentów próbować wyjaśnić nieporozumienia.

Uczestników badania sondowano również w kwestii znajomości przypadków występowania przemocy domowej w gminie. Bardzo niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem aż 80% respondentów stwierdziło, iż zna przypadki występowania przemocy domowej w gminie bądź o takich przypadkach słyszało. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

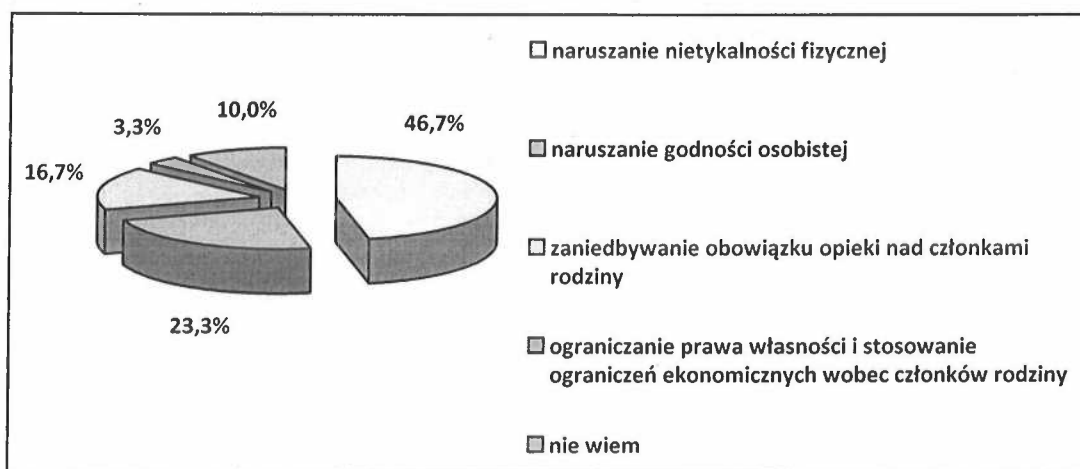
Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła form przemocy domowej, które, zdaniem badanych, najczęściej występują w gminie. Uczestnicy ankiety wskazywali w szczególności na naruszanie nietykalności fizycznej i godności osobistej, zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny oraz ograniczenie prawa własności i stosowanie ograniczeń ekonomicznych wobec członków rodziny. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

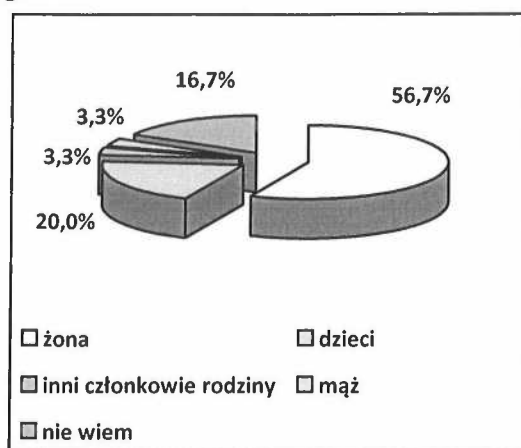
Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?

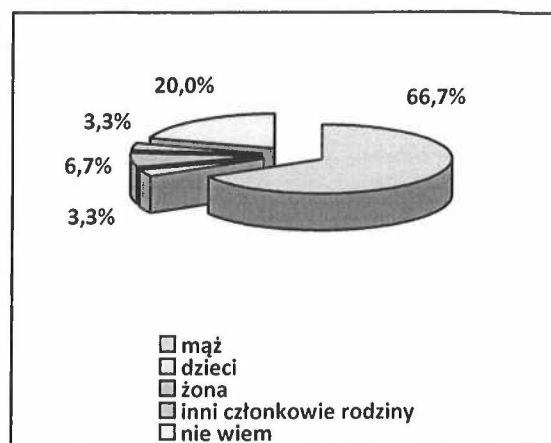
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów ankiety o wskazanie osób doznających przemocy domowej i stosujących przemoc domową. Zdecydowana większość uczestników badania wyraziła opinię, że osobami doznającymi przemocy domowej są żony i dzieci, a osobami stosującymi przemoc są zwykle mężowie. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy najczęściej doznaje przemocy domowej w gminie?

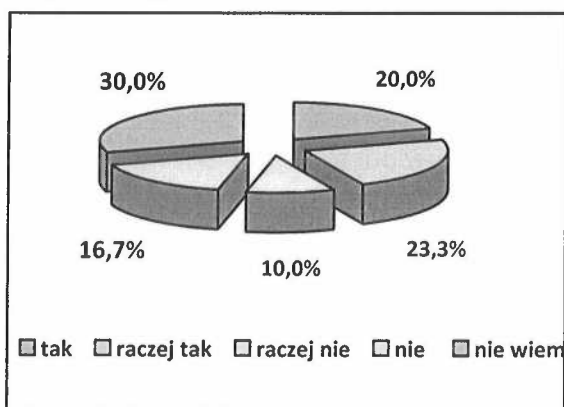
Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej stosuje przemoc domową w gminie?

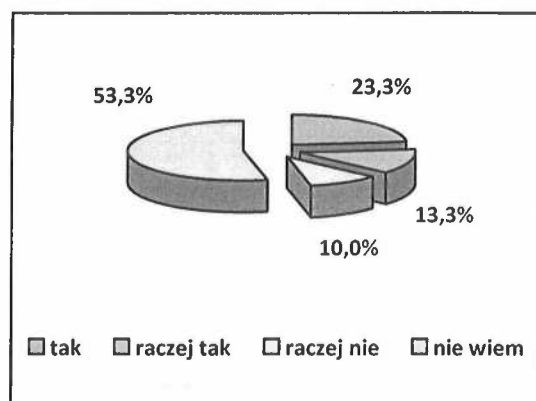
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestnicy badania oceniali także ofertę pomocy świadczonej osobom doznającym przemocy domowej oraz działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w gminie oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca?

Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w gminie działania wobec osób stosujących przemoc domową są wystarczające?

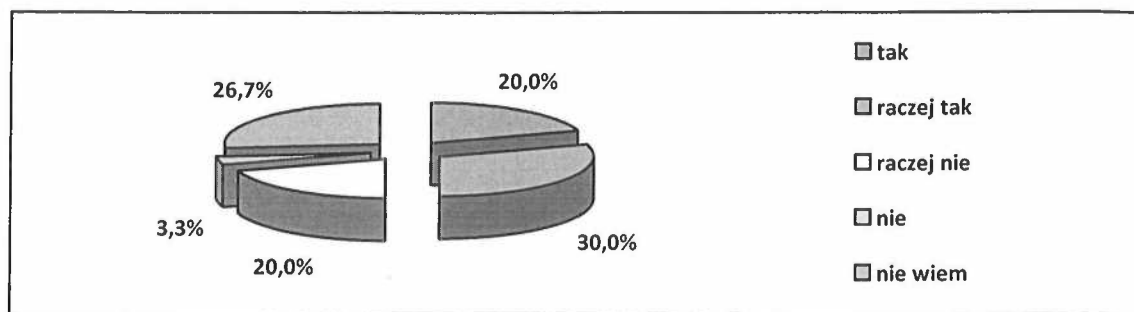

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według nieznacznej większości (43,3%) ankietowanych oferta wsparcia udzielanego osobom doznającym przemocy jest raczej wystarczająca lub wystarczająca. Jednocześnie 26,7% badanych wyraziło odmienną opinię. Oferty tej nie było w stanie ocenić 30% pytanych. Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową 36,6% ankietowanych uznało za raczej wystarczające lub wystarczające. Przeciwnego zdania było 10% respondentów. Ponad 53% badanych nie potrafiło tych działań ocenić. Uczestników badania zapytano także, czy przemoc domową postrzegają jako problem społeczny na terenie gminy. Zdaniem połowy ankietowanych przemoc domowa jest lub raczej jest ważnym problemem

społecznym na terenie gminy. Jednocześnie 23,3% badanych wyraziło zdanie przeciwne. Opinii w tej sprawie nie przedstawiło 26,7% respondentów. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

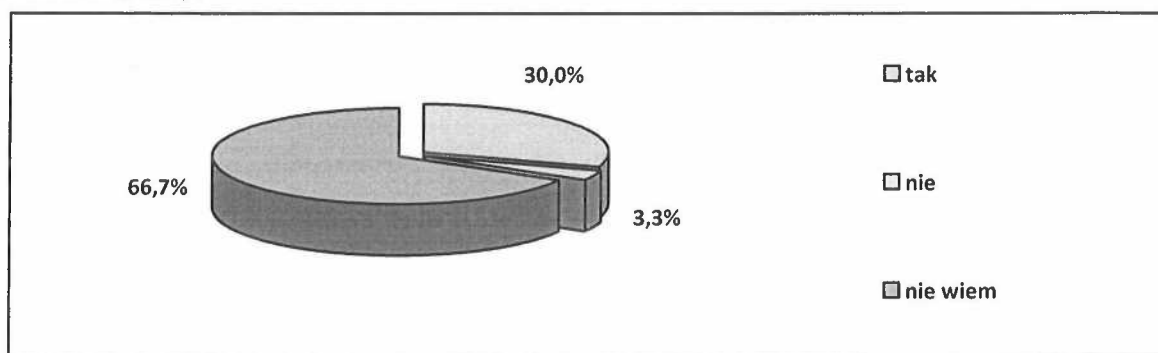
Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania zapytano o ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy. Poniższy wykres ilustruje rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?

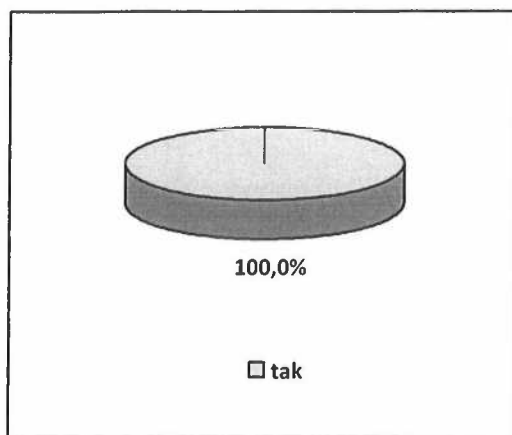

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

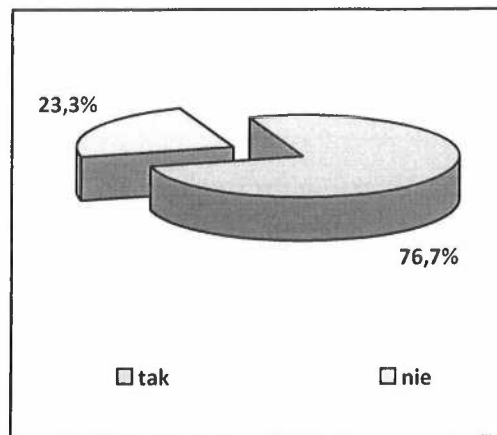
Według 30% ankietowanych istnieje ryzyko nasilenia się przemocy domowej. Zaledwie 3,3% badanych stwierdziło, że takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (66,7%) respondentów nie potrafił tej kwestii ocenić.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić znajomość wiedzy dotyczącej procedury „Niebieskie Karty” oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy. Wszyscy ankietowani potwierdzili znajomość procedury „Niebieskie Karty”, a 76,7% badanych znajomość Zespołu Interdyscyplinarnego. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 14. Czy słyszała Pani/Pan o procedurze „Niebieskie Karty”?

Wykres 15. Czy słyszała Pani/Pan o działalności w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania poproszono także o wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w gminie w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na zapewnienie osobom doznającym przemocy pomocy psychologicznej i terapeutycznej, zintensyfikowanie działań policji w tym obszarze oraz zaostrzenie kar za stosowanie przemocy. Podkreślano też konieczność prowadzenia kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy, rozszerzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do dorosłych oraz zwiększania świadomości społecznej w zakresie problemów i skutków przemocy – spotkania, warsztaty, ulotki. Dostrzeżono również potrzebę izolowania sprawców przemocy oraz ograniczenia godzin sprzedaży alkoholu.

4.2. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Informacje, które pomogły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań i zjawisk patologicznych uzyskano, poddając analizie ankiety wypełnione w sześciu placówkach systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Brzózem (liczba uczniów: 247, liczba nauczycieli: 29);
- Szkoła Podstawowa im. Karola Wojtyły w Hucie Mińskiej z siedzibą w Cielechowiźnie (liczba uczniów: 272, liczba nauczycieli: 33);
- Szkoła Podstawowa im. księdza Antoniego Tyszki w Janowie (liczba uczniów: 354, liczba nauczycieli: 32);

- Szkoła Podstawowa im. Generała Józefa Hallera w Mariance (liczba uczniów: 201, liczba nauczycieli: 30);
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Stojadłach (liczba uczniów: 301, liczba nauczycieli: 42);
- Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zamieniu (liczba uczniów: 230, liczba nauczycieli: 35).

Zasoby i oferta szkolna. Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie szkoły zatrudniają psychologa, pedagoga i logopedę, zaś wsparcie doradcy zawodowego zapewniają 2 szkoły. Uczniowie wszystkich placówek mają dostęp do Internetu, sal gimnastycznych oraz boisk sportowych. Dożywianie uczniów prowadzą wszystkie placówki systemu oświaty z terenu gminy. Wszystkie szkoły zapewniają dzieciom opiekę w ramach zajęć świetlicowych i organizują zajęcia dodatkowe. Wszystkie placówki oświatowe oferują też zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W dwóch szkołach utworzono klasy integracyjne.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano, wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych oraz dysfunkcji i patologii, obejmujące 12 (w odniesieniu do środowiska szkolnego) i 6 (w odniesieniu do otoczenia rodzinnego) zmiennych. W badaniu stwierdzano ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów zawierają poniższe tabele.

Tabela 28. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2024/2025

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	liczba ujawnionych przypadków
palenie papierosów	8
sięganie po alkohol	–
sięganie po narkotyki	–
niszczenie mienia szkolnego	–
kradzieże na terenie szkoły	1
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	41
udział w grupach negatywnych	–
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	41
autoagresja	3
ucieczki z domu	–

przestępczość ujawniona	–
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	2

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 29. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy

rodzaj zjawiska	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18
zaniedbanie dziecka	14
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	8
przemoc domowa	4
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	1

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano po 41 przypadków dyskryminacji w grupie rówieśniczej oraz agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 8 przypadków sięgania po papierosy, 3 przypadki autoagresji, 2 przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego oraz 1 przypadek kradzieży na terenie szkoły.

Przedstawiciele czterech badanych placówek zauważyli wzrost negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat, zaś dwóch respondentów nie było w stanie stwierdzić, czy taki wzrost nastąpił. Wskazano na takie negatywne zjawiska jak: przemoc słowna, fizyczna, psychiczna, cyberprzemoc, agresja, uzależnienia behawioralne i coraz mniejsza kultura wśród uczniów.

Jeśli chodzi o zjawiska dysfunkcji i patologii w otoczeniu rodzinnym uczniów, uczestnicy badania stwierdzili 18 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 14 przypadków zaniedbań dziecka, 8 przypadków uzależnienia, 4 przypadki przemocy domowej oraz 1 przypadek przestępczości.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawicieli dwóch ankietowanych placówek w ciągu ostatnich lat nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji, natomiast czterech respondentów miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu dożywiania w formie obiadów oraz pomocy materialnej. Dzieci z rodzin ubogich mogą także

liczyć na wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego. Placówka zapewnia ponadto opiekę w ramach zajęć świetlicowych oraz zajęcia dodatkowe.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci mogą również korzystać z porad i konsultacji pedagoga i psychologa szkolnego, wsparcia wychowawców i nauczycieli oraz opieki świetlicowej, a także zajęć profilaktycznych i dodatkowych.

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. przedsięwzięcia profilaktyczne, dydaktyczne i prozdrowotne w formie ogólnopolskich kampanii, programów. W szkołach odbywają się pogadanki, spotkania i prelekcje oraz zajęcia profilaktyczne. W ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych organizowane są zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Mińskie Centrum Profilaktyki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Bibliotekę Gminy Mińsk Mazowiecki.

4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 94 uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy. W pierwszej kolejności mieli oni za zadanie wybrać zachowania, które ich zdaniem są przejawem przemocy. Uzyskane wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów

rodzaj zachowań	liczba wskazań	odsetek wskazań %
popychanie	65	69,1%
uderzanie	81	86,2%
kopanie	80	85,1%
duszenie	86	91,5%
szarpanie	73	77,6%
przypalanie ciała	84	89,4%

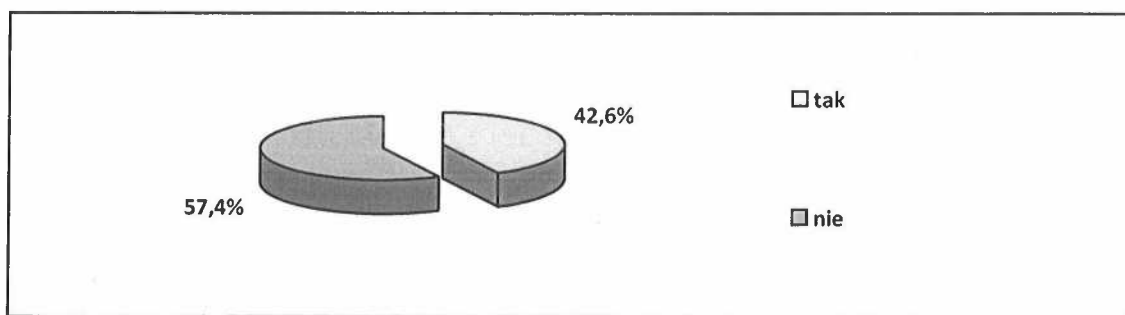
policzkowanie	74	78,7%
szantaż	62	65,9%
ośmieszanie	58	61,7%
grożenie	70	74,5%
nadmierna krytyka	52	55,3%
szkalowanie w Internecie	55	58,5%
nękanie sms-ami	55	58,5%

Dane z badania środowiska uczniowskiego.

Żadne z 13 możliwych do wyboru zachowań przemocowych nie zostało wskazane przez wszystkich ankietowanych uczniów. Wśród najliczniej wskazywanych zachowań, które uczniowie uznali za przejaw przemocy, znalazły się: duszenie (91,5%) oraz przypalanie ciała (89,4%). Najmniejszy odsetek wskazań dotyczył nadmiernej krytyki (55,3%).

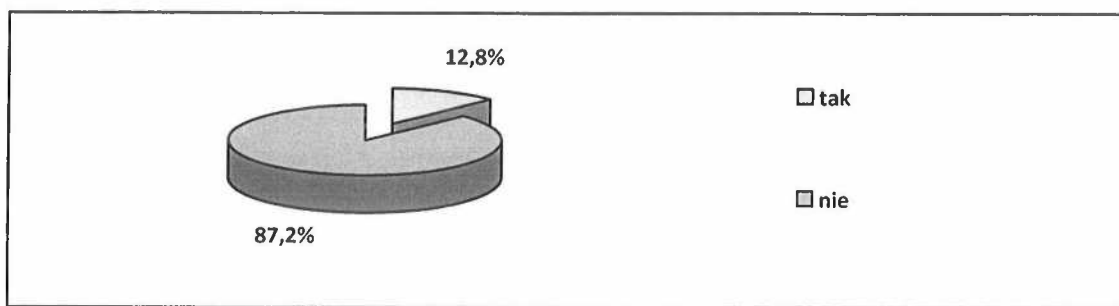
Kolejnym zagrożeniem poddanym ocenie respondentów była kwestia doświadczania przemocy ze strony rówieśników oraz w środowisku rodzinnym. W odpowiedzi na pytanie o przemoc ze strony rówieśników większość (57,4%) uczniów przyznała, że takiej przemocy nie doświadczyła, zaś 42,6% respondentów przyznało, że takiej przemocy doświadczyło. Występowanie zjawiska przemocy w domu rodzinnym potwierdziło 12 uczestników badania. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 16. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy ze strony rówieśników?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Wykres 17. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy w swojej rodzinie?

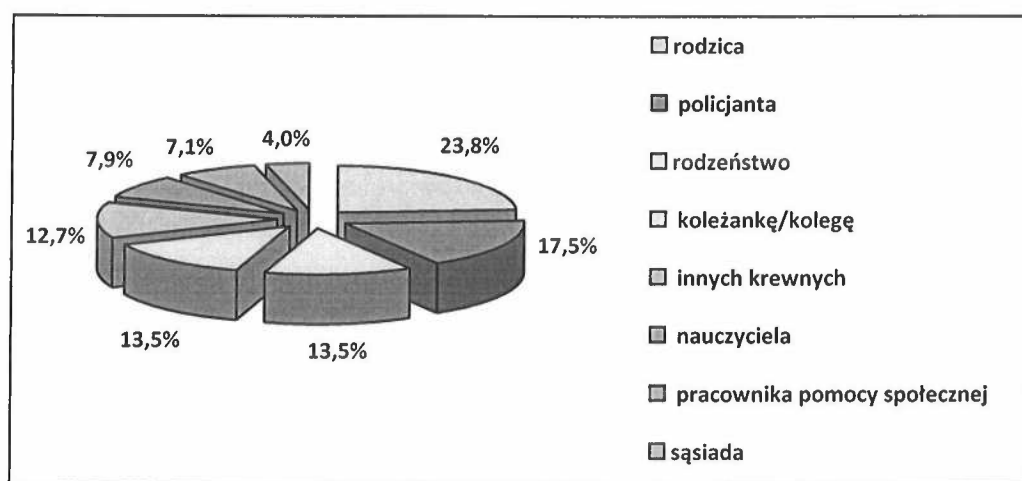
Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

W następnym pytaniu sondowano uczniów, czy słyszeli o przypadkach przemocy w rodzinach swoich znajomych. Zdecydowana większość (71,4%) respondentów nie ma wiedzy o występowaniu przemocy w domach osób im znanych. Jednocześnie 28,6% ankietowanych zadeklarowało, że słyszało o przypadkach przemocy w domach osób z ich otoczenia.

Na pytanie: „Czy uważasz, że będąc świadkiem przemocy lub jej doznając, należy kogoś o tym poinformować?”, zdecydowana większość (96,8%) respondentów odpowiedziała twierdząco. Odmiennej opinii wyraziło 3,2% ankietowanych.

Uczestnicy badania zadeklarowali, że najczęściej swoją wiedzę o przemocy podzieliliby się z rodzicem, policjantem, rodzeństwem oraz koleżanką lub kolegą. W dalszej kolejności wymieniono innych krewnych, nauczyciela, pracownika pomocy społecznej oraz sąsiada.

Wykres 18. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy domowej lub była/był świadkiem przemocy domowej?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Na pytanie: „Czy uważasz, że należy prowadzić akcje i kampanie informacyjne na temat przemocy domowej?”, większość (82,9%) respondentów odpowiedziała twierdząco. Jednocześnie 17,1% ankietowanych uważa prowadzenie takich działań za bezzasadne.

Kolejna kwestia dotyczyła uczestnictwa uczniów w zajęciach poświęconych problemom przemocy domowej. Zdecydowana większość (74,5%) ankietowanych stwierdziła, że nigdy nie uczestniczyła w takich zajęciach. Jednocześnie 25,5% respondentów potwierdziło udział w zajęciach związanych ze zjawiskiem przemocy domowej.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące obaw o możliwość doświadczenia przemocy najwięcej badanych (75,5%) zadeklarowało, że takich obaw nie ma. Niepokój może budzić

fakt, iż 13,8% ankietowanych ujawniło, że obawia się przemocy w szkole, 9,6% obawia się przemocy rówieśniczej, a 1,1% badanych obawia się przemocy w swojej rodzinie

5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Decyzję o odebraniu dziecka pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, a w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia dziecku ochrony, o zapewnieniu dziecku ochrony i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT służy identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się obszary zdefiniowane hasłowo: **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; kapitał społeczny i ludzki.**

OBSZAR I: RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
- wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo - zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia - profesjonalnie przygotowana i kompetentna kadra gotowa do świadczenia usług na rzecz osób dotkniętych przemocą domową	brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe)

• zapewnianie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy i wsparcia • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej	
szanse	zagrożenia
• wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą domową • zmniejszające się zjawisko społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy domowej	• nasilająca się skala problemów mogących mieć wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, profesjonalnie przygotowana i kompetentna kadra gotowa do świadczenia usług na rzecz osób dotkniętych przemocą domową oraz zapewnianie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy i wsparcia, a także inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przestłonić ciężaru gatunkowego zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć, realizując działania strategiczne. Nasilająca się skala problemów mogących mieć wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe), jak również nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej – to kwestie, które należy uwzględnić w pierwszej kolejności w programowaniu działań w tym obszarze.

OBSZAR II: ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
• inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej	• nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej

- wystarczająca liczebność kadry do pracy z osobami uzależnionymi - prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień - realizowanie w placówkach oświatowych na terenie gminy programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom	- niezmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej – wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych - wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego - potrzeba utworzenia punktu konsultacyjnego ds. przemocy domowej - niewystarczająca liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemocą domową – istnieje potrzeba ich zwiększenia z powodu nasilającej się w gminie skali zjawiska przemocy domowej
szanse	zagrożenia
- wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców - niewzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich	- zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia - wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi - stale rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na mocne strony: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień, realizowanie w placówkach oświatowych na terenie gminy programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom, a także wystarczająca liczebność kadry do pracy z osobami uzależnionymi.

Zagrożenia to z kolei: zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi oraz stale rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki. Wskazane zagrożenia mogą rzutować na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń programowych.

OBSZAR III: KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
• odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego	
szanse	zagrożenia
• odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia mieszkańców • zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • dysponowanie przez gminę środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb	• wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej

Analiza uwarunkowań dla obszaru *kapitał społeczny i ludzki* uwypukla mocne strony, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców oraz inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej.

Jednakże mocne strony nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej – to istotna kwestia rzutująca na kształt programu działań w tym obszarze.

III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Diagnoza problemów przemocy domowej na terenie gminy, oparta na analizie źródeł zastanych, danych z badań ankietowych oraz analizie SWOT pozwoliła na opracowanie założeń Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania zjawiska przemocy domowej, jak i zapobiegania temu zjawisku w przyszłości.

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030, jest następujący:

Podejmowanie działań profilaktycznych, doskonalenie systemu interwencji i wsparcia dla osób doznających przemocy oraz podejmowanie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki w celu zapobiegania i przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją wyznaczonych i przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań w następujących obszarach:

Profilaktyka – promowanie wartości wychowania bez przemocy, rozwijanie umiejętności interpersonalnych i wychowawczych.

Edukacja – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy i jej skutków, informowanie o możliwościach pomocy.

Wspieranie – przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u osób doznających przemocy, uświadamianie o przysługujących im prawach i możliwościach rozwiązania problemu poprzez pomoc psychologiczną, pedagogiczną i prawną.

Interwencja – przerwanie przemocy, ochrona osób doznających przemocy, izolowanie osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy, wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych lub programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: POMOC OSOBOM I RODZINOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY LUB ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, Policja, SR, placówki ochrony zdrowia, NGOs, inne podmioty, których przedstawiciele biorą udział w działaniach ZI	- liczba spotkań ZI - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, Policja, SR, placówki ochrony zdrowia, NGOs, inne podmioty, których przedstawiciele biorą udział w działaniach ZI	- liczba procedur „Niebieskie Karty” z uwzględnieniem podmiotów je wprowadzających - liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - liczba osób doznających przemocy - liczba osób stosujących przemoc	- ochrona osób dotkniętych przemocą domową - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy domowej
Zapewnianie bezpieczeństwa i ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29	2025-2030	GOPS, Policja, placówki ochrony zdrowia, SR	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny	- ochrona dzieci w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub

lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.				zdrowia w związku z przemocą domową
Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin dotkniętych przemocą domową.	2025-2030	GOPS, NGOs, Kościół	- liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia	- wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin doświadczających przemocy - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Specjalistyczne poradnictwo dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.	2025-2030	GOPS, GKRPA, PCPR, Kościół	- liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia	- wzmocnienie bezpieczeństwa psychologicznego rodzin doświadczających przemocy - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - włączenie społeczne rodzin izolujących się i izolowanych
Praca socjalna z rodzinami, w których występuje przemoc.	2025-2030	GOPS	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie pracy socjalnej	- wzmocnienie rodzin doświadczających przemocy - ograniczenie zjawiska przemocy domowej
Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia	2025-2030	GOPS, PCPR, Policja, NGOs, Kościół	- liczba osób, którym udzielono wsparcia	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczającym

w razie zaistnienia takiej potrzeby.				przemocy
Prowadzenie rozmów i kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych.	2025-2030	GKRPA, ZI, GOPS, Policja	- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc - liczba osób stosujących przemoc skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych.	- zmniejszenie poziomu zagrożenia przemocą domową - poprawa relacji w rodzinach doświadczających przemocy

CEL OPERACYJNY 2.: PROWADZENIE NA TERENIE GMINY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, INFORMACYJNYCH I EDUKACYJNYCH MAJĄCYCH NA CELU ELIMINOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Upowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc i będącym świadkami przemocy.	2025-2030	GOPS, GKRPA, ZI, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, Policja, NGOs, Kościół	- liczba podjętych działań	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom
Prowadzenie prelekcji na temat przemocy domowej.	2025-2030	GKRPA, ZI, GOPS, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, PPP, Policja, NGOs, Kościół	- liczba pogadanek i prelekcji - liczba uczestników	- podniesienie umiejętności zapobiegania problemom dotyczącym rodzinę - zmiana świadomości społecznej

Przeprowadzanie akcji profilaktycznych, organizowanie imprez kulturalnych i sportowych z uwzględnieniem kwestii przeciwdziałania przemocy domowej.	2025-2030	UG, RG, GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, NGOs, Kościoły	- liczba podjętych działań - liczba uczestników	- zmiana nastawień do problemu przemocy domowej - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy domowej
Wzmacnianie pozytywnego wizerunku rodziny i promowanie potrzeby zachowania odpowiednich relacji wśród jej członków.	2025-2030	GOPS, GKRPA, ZI, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, PPP, NGOs, Kościoły	- liczba podjętych działań - liczba uczestników	- wzmocnienie rodzin - eliminowanie zjawisk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rodzin - przywracanie właściwych relacji w rodzinie
Podejmowanie działań zmierzających do rozładowania stresu i agresji w środowisku dzieci i młodzieży poprzez sport i uczestnictwo w kulturze.	2025-2030	placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki kultury, NGOs	- liczba podjętych działań - liczba uczestników	- wyzwalanie pozytywnych emocji - integrowanie środowiska dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej.	2025-2030	GKRPA, GOPS, ZI, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, NGOs, Kościoły, społeczność lokalna	- liczba podjętych działań	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 3.: DOSKONALENIE KOMPETENCJI KADR SAMORZĄDOWYCH I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom doznającym i zagrożonym przemocą.	2025-2030	GOPS, GKRPA, ZI, PCPR, MCPS, Policja, placówki ochrony zdrowia, SR, PR	- liczba odbytych szkoleń - liczba pracowników doskonalących kwalifikacje	- podwyższenie kompetencji służb społecznych - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania rodzin objętych wsparciem
Organizowanie szkoleń i warsztatów dla kadry pedagogicznej na temat problemów przemocy domowej i problemów agresji w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.	2025-2030	placówki przedszkolne, placówki oświatowe, PPP	- liczba zajęć - liczba uczestników	- podwyższenie kompetencji kadr pedagogicznych w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym i zagrożonym przemocą. - eliminowanie zachowań agresywnych w środowisku uczniowskim
Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach nakierowanych na kwestie przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, Policja, NGOs, społeczność lokalna	- liczba podjętych działań - liczba podmiotów objętych wsparciem	- poprawa skuteczności oddziaływań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej

CEL OPERACYJNY 4: WSPÓŁPRACA PODMIOTÓW NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Integrowanie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w gminie poprzez stałą współpracę podmiotów działających na terenie gminy i podmiotów spoza gminy wspierających mieszkańców.	2025-2030	UG, RG, GOPS, GKRPA, ZI, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki kultury, Policja, SR, PR, PCPR, PPP, NGOs, Kościół	- liczba podjętych działań - liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu uzależnień i przemocy domowej	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą
Poszerzanie współpracy podmiotów w zakresie wzmacniania kondycji rodzin zamieszkujących w gminie i eliminowania niekorzystnych zjawisk mających wpływ na komfort i jakość ich życia.	2025-2030	UG, RG, GKRPA, ZI, GOPS, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, NGOs, Kościół	- liczba podjętych działań	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - utrwalenie w świadomości społecznej wzorca rodziny prawidłowo wypełniającej przypisane jej funkcje i wolnej od zachowań patologicznych

Legenda

UG – Urząd Gminy

RG – Rada Gminy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy

SR – Sąd Rejonowy

PR – Prokuratura Rejonowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordynatorem realizacji Programu będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w Gminie Mińsk Mazowiecki. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

2. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy – koordynatora programu, przy udziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służb, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Do monitoringu wykorzystane zostaną wskaźniki realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Z prowadzonego monitoringu zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie przedstawione Radzie Gminy na sesji do końca marca każdego roku.

Ewaluacja Programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę

i interpretację danych. Ewaluacja zostanie przeprowadzona po drugim i czwartym roku wdrażania założeń programu na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji zaangażowanych w jego realizację, a w szczególności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pozwoli ona na podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Programu.

3. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania działań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2030 będą środki własne gminy przewidziane na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi, a także środki zewnętrzne pozyskane na realizację programów ośłonowych, programów rządowych lub innych, których realizacja pozwoli osiągać cele zawarte w niniejszym programie.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy	4
Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2024	8
Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy w latach 2022-2024	22
Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2022-2024.....	22
Tabela 5. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024.....	22
Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową w gminie	24
Tabela 7. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024.....	25
Tabela 8. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2022-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej.....	25
Tabela 9. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024	26
Tabela 10. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie.....	26
Tabela 11. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	27
Tabela 12. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2022-2024	30
Tabela 13. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową podjęte w gminie przez ZI w latach 2022-2024.....	30
Tabela 14. Potrzeby szkoleniowe członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie.....	31
Tabela 15. Działania profilaktyczno-edukacyjne realizowane w gminie w 2024 r.....	32
Tabela 16. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy w latach 2022-2024.....	34
Tabela 17. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem GOPS-u w latach 2022-2024	34
Tabela 18. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem GOPS-u z powodu przemocy domowej, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2022-2024.....	35
Tabela 19. Asystentura rodziny w gminie w latach 2022-2024.....	36
Tabela 20. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024.....	37
Tabela 21. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie gminy w latach 2022-2024.....	39
Tabela 22. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w latach 2022-2024	40
Tabela 23. Dozory prowadzone w gminie w latach 2022-2024	41
Tabela 24. Wsparcie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2022-2024.....	43
Tabela 25. Jednostki wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej działające poza gminą	44
Tabela 26. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady.....	45
Tabela 27. Parafie rzymskokatolickie, do których należą mieszkańcy gminy	47
Tabela 28. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2024/2025	55
Tabela 29. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy	56
Tabela 30. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów	57
Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci	48
Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku	48
Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?	49
Wykres 4. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?	50
Wykres 5. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej?	50
Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	51

Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?	51
Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy najczęściej doznaje przemocy domowej w gminie?	52
Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej stosuje przemoc domową w gminie?	52
Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w gminie oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca?	52
Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w gminie działania wobec osób stosujących przemoc domową są wystarczające?	52
Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem na terenie gminy?	53
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?	53
Wykres 14. Czy słyszała Pani/Pan o procedurze „Niebieskie Karty”?	54
Wykres 15. Czy słyszała Pani/Pan o działalności w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy?	54
Wykres 16. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiejś formy przemocy ze strony rówieśników?	58
Wykres 17. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiejś formy przemocy w swojej rodzinie?	58
Wykres 18. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy domowej lub była/był świadkiem przemocy domowej?	59